

Jarkov op de dijk

JELLE W.F. REUMER

De Jarkov mammoet, die grote klont keiharde permafrost waar twee mammoetslagtanden uitsteken ter wille van de esthetiek van een documentaire van Discovery Channel, blijft de gemoederen bezighouden. Met enige regelmaat is onze onderzoeksmedewerker Dick Mol in Khatanga (Taimyr, Noord-Siberië) te vinden waar het langzame ontdooiproces wordt voortgezet. Soms is er weer wat over op de TV, dan weer in de pers en vorig jaar verscheen een boek van Bernard Buigues over de berging van de Jarkov mammoet dat intussen al een pocket-versie heeft gekregen. Weliswaar in het Frans, maar toch. Op 16 maart van dit jaar publiceerde NRC Handelsblad een bespreking naar aanleiding van dat boek, inclusief een foto "uit het besproken boek". We zien daarop tien mannen trekkend aan een touw dat vastzit aan de mammoet. Jarkov hangt er in zijn singels onder de op de foto niet zichtbare MI-26 helikopter van de Russische luchtmacht. Het is de landing op het vliegveld van Khatanga, bij een temperatuur van 30 graden onder nul. De tien man aan het touw zijn bezig met een

vruchteloze bezigheid, want 22 ton bevroren Russische modder laten zich niet zomaar voortsjorren. Wellicht konden ze hooguit de positie van de landende kolos enigszins bijsturen, maar stoer ziet het er wel uit.

Dat moet ook Kees van Raaij hebben gevonden, beeldend kunstenaar uit Millingen aan de Rijn. Hij was bezig met het bedenken van een ontwerp voor de jaarlijkse kunstzinnige aankleding van de Gelderse Poort, het natuurontwikkelingsgebied op de plaats waar de Rijn ons land binnenstroomt. De blik van de kunstenaar werd gegrepen door dat stoere beeld van tien mannen die aan een mammoet sjorren. En nu staan ze op de dijk. Nét over de grens bij Millingen, op een Duitse dijk dus, sjorren tien manshoge silhouetten van cortenstaal aan een scheepstouw dat vastzit aan een kolossale piepschuimen replica van de bonk permafrost. Het op de foto besneeuwde vliegveld van Khatanga is vervangen door het gras van de rivierdijk, de kleumende toeschouwers door schapen die stiekem gaten in het piepschuim maken. Op een bord

ervoor, naast het fietspad, is de betreffende NRC-pagina van 16 maart gereproduceerd.

Straatgras is er wezen kijken. Het is druk, daar aan die Duitse rivierdijk. Wandelaars en fietsers genieten van de dag. Het is weekeind, de zon schijnt en maakt het al gauw 22 – 23 graden, bóven nul. Bij het dijkcafé naast het bezoekerscentrum staat een geduldig rijtje Klevenaren in korte broek en sandalen te wachten voor de Kaffee und Kuchen. Er vlak naast onderhoudt een in kleurige Nigeriaanse kleding gehuld ensemble de toeschouwers met bongo-muziek en Afrikaanse dansen, compleet met blote voeten en armbanden van kaurischelpjes. De dansers komen uit de buurt, niet uit Afrika. De huidskleur is dus niet in overeenstemming: blank, soms zelfs bleek, met lichtroze kuiten en blonde haren. Een vervreemdend gevoel geeft dat, even vervreemdend als dat prachtige stoere beeld van tien mannen en een stijfbevoren mammoet, hoog op de zonovergoten en grasgroene Millinger dijk. []



HET BEELD VAN DE
JARKOV-MAMMOET OP DE
RIJNDIJK BIJ MILLINGEN
[FOTO: J.W.F. REUMER]